

Potřeby nezletilých dětí jako důvod odklonu od rovnosti podílů při vypořádání společného jmění manželů

Odklon od principu rovnosti podílů je úvahovou záležitostí soudu, která sice musí být odůvodněna, ale nalézacím soudům je dán prostor proto, aby zjištěné konkrétní skutečnosti úvahou promítly do rozsahu, jímž princip rovnosti podílů modifikují. Dovolací přezkum závěrů o odklonu od rovnosti podílů je dán toliko v případě zjevně nepřiměřené úvahy odvolacího soudu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 22 Cdo 3272/2010, ze dne 14.12.2011)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně J. D., zastoupené JUDr. R. J., advokátkou se sídlem v K., proti žalovanému J. R., o vypořádání společného jmění manželů, vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 8 C 187/2008, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 31. března 2010, č. j. 26 Co 95/2010-99, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Kladně (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 1. prosince 2009, č. j. 8 C 187/2008-78, vypořádal zaniklé společné jmění manželů - účastníků (dále též jen „SJM“) tak, že do výlučného vlastnictví žalovaného přikázal bytovou jednotku a spoluvlastnické podíly k budovám a pozemkům specifikovaným ve výrokové části rozsudku a pohledávku žalovaného proti Českomoravské stavební spořitelně a. s. z titulu zůstatku na vkladovém účtu č. 0160690004/7960 ve výši 68 331,- Kč (výrok I. rozsudku). Žalobkyni uložil povinnost doplatit zůstatek půjčky u GE Money Bank ve výši 150 463,- Kč (výrok II. rozsudku). Žalovanému dále uložil povinnost doplatit zůstatek meziúvěru u Českomoravské stavební spořitelny a. s. ve výši 668 810,- Kč a nedoplatek úvěru na kreditní kartě ve výši 18 929,- Kč (výrok III. rozsudku). Žalovanému uložil povinnost na vyrovnání podílu zaplatit žalobkyni 567 218,- Kč do dvou měsíců od právní moci rozsudku (výrok IV. rozsudku) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky V. - VI. rozsudku).

Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí vyložil, jaké skutečnosti vzal za prokázány a jak je promítl do svých úvah v rámci vypořádání společného jmění manželů. Přihlédl k zákonné úpravě obsažené v § 149 občanského zákoníku (dále jen „obč. zák.“), která předpokládá zohlednění hledisek v tomto ustanovení uvedených. Zdůraznil, že žalovaný se domáhal, aby soud nevycházel ze stejných podílů obou manželů na majetku, neboť žalovaný pracoval na rekonstrukci bytu vlastními silami, a zasloužil se tak více o nabytí tohoto majetku. Toto tvrzení žalovaného však soud prvního stupně považoval za neprokázané a vyšel z toho, že podíly obou účastníků jsou stejné.

Krajský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) k odvolání žalovaného rozsudkem ze dne 31. března 2010, č. j. 26 Co 95/2010-99, změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV. tak, že výše částky na vypořádání podílu činí 450 000,- Kč; jinak v tomto výroku a ve výroci I., II. a III. rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok I. rozsudku) a rozhodl dále o náhradě nákladů řízení (výroky II. a III. rozsudku).

Odvolací soud shledal správná skutková zjištění soudu prvního stupně, z nichž pak i on vycházel; shledal důvodnou odvolací námitku žalovaného, že soud prvního stupně, přes výslovné tvrzení žalovaného, nezohlednil z hlediska případného uplatnění § 149 odst. 3 obč. zák. potřeby nezletilých dcer účastníků, které byly svěřeny do jeho výchovy. Vzal v této souvislosti za prokázáno, že nezletilé dcery byly svěřeny do výchovy žalovaného a žalobkyni byla uložena povinnost platit na výživu nezletilé L. částku 1 000,- Kč měsíčně a nezletilé Z. částku 800,- Kč měsíčně. Dále vzal za prokázáno, že L. studuje ve třetím ročníku středního odborného učiliště a nezletilá Z. navštěvuje devátou třídu základní školy.

S odkazem na § 149 odst. 2, 3 obč. zák. odvolací soud zdůraznil, že aktuální potřeby nezletilých dětí účastníků řízení o vypořádání společného jmění manželů mohou být zohledněny nejenom pro účely rozhodnutí o tom, kterému z rozvedených manželů má být do výlučného vlastnictví přikázán ten či onen movitý či nemovitý majetek, ale tyto zjištěné potřeby mohou odůvodnit i to, aby podíly obou bývalých manželů na vypořádávaném majetku nebyly stejné, a to i v tom smyslu, že jednomu z bývalých manželů bude snížena částka, kterou je povinen na vyrovnání vypořádacího podílu druhému z bývalých manželů zaplatit.

V situaci, kdy bylo zjištěno, že obě nezletilé dcery účastníků byly na základě jejich vlastního přání svěřeny do výchovy žalovaného, přičemž se jedná o dívky ve věku blízkém dospělosti, jejichž životní potřeby již dosahují výše životních potřeb dospělých osob, měl odvolací soud za to, že je namístě postupem podle § 149 odst. 3 obč. zák. snížit žalovanému jeho finanční povinnost vůči žalobkyni z titulu vyrovnání vypořádacího podílu z částky 567 218,- Kč na částku 450 000,- Kč.

Proti tomuto rozsudku v jeho měnící části podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost spatřuje v § 237 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) a podává je z důvodu podle § 241a odst. 2 písm. b), odst. 3 o. s. ř.

Dovolatelka se neztotožnila se závěry odvolacího soudu potud, že jsou splněny podmínky pro odklon od principu rovnosti podílů účastníků na vypořádávaném majetku. Nesprávnost právního posouzení věci spatřuje žalobkyně v tom, že podle jejího názoru nelze zohlednit skutečnost, že jeden z bývalých manželů má ve své péči děti při vypořádání společného jmění manželů zvýšením podílu jednoho z účastníků na společném majetku. Zdůraznila, že odvolací soud souhlasil se závěrem soudu prvního stupně v tom, že se žalovanému nepodařilo prokázat vyšší míru zásluh o nabytí a udržení společného majetku, což by mohlo být důvodem pro odklon od principu rovnosti podílů, přesto však princip rovnosti podílů odvolací soud nezachoval. Takový postup je však v rozporu s ustálenou judikaturou dovolacího soudu vyjádřenou např. v jeho rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 1119/2005.

Dovolatelka odvolacímu soudu dále vytkla, že nezjišťoval konkrétní potřeby nezletilých dětí, neboť přihlédl pouze k tomu, že žalovaný má dcery v péči, a k věku nezletilých, když poukázal na to, že „jejich životní potřeby již dosahují výše životních potřeb dospělých osob“. Nadto jde o rozhodnutí nepřezkoumatelné, pokud jde o míru vypořádacího podílu, ke které dospěl odvolací soud volnou úvahou, aniž by zdůvodnil, jaké konkrétní potřeby nezletilých dětí zohlednil. Odvolací soud podle názoru dovolatelky učinil skutkový závěr, který nemá oporu v provedeném dokazování, že nezletilé mají potřeby dospělých osob. Současně se jedná i o porušení zásady dvojinstančnosti soudního řízení, jestliže odvolací soud dospěl k jiným závěrům než soud prvního stupně a sám ve věci rozhodl, a znemožnil tak účastníkům vyjádřit se k novému právnímu náhledu na věc, případně navrhnout další důkazy, které z dosavadního pohledu nebyly relevantní, a domáhat se přezkumu takového rozhodnutí. Dovolatelka proto navrhla zrušení napadeného rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se k dovolání žalobkyně nevyjádřil.

Podle § 237 odst. 1 o. s. ř. dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, a) jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé, b) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil, c) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V dovolacím řízení dovolací soud zkoumá přípustnost dovolání ohledně každého z výroků rozsudku odvolacího soudu zvlášť. Skutečnost, že odvolací soud např. změnil rozsudek soudu prvního stupně ohledně části uplatněného nároku neznamená, že dovolání je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. i proti těm částem rozsudku odvolacího soudu, které se týkají jiných nároků, a že dovolací soud je již v důsledku částečné změny rozsudku soudu prvního stupně dovolacím soudem oprávněn přezkoumat celé rozhodnutí.

Přípustnost dovolání proti měnícímu rozsudku odvolacího soudu je založena na rozdílnosti (nesouhlasnosti) rozsudku odvolacího soudu s rozsudkem soudu prvního stupně. O nesouhlasné rozsudky jde tehdy, jestliže okolnosti významné pro rozhodnutí věci byly posouzeny oběma soudy rozdílně, takže práva a povinnosti stanovená účastníkům jsou podle závěrů těchto rozsudků odlišná. Odlišností se myslí závěr, který rozdílně konstatuje nebo deklaruje práva a povinnosti v právních vztazích účastníků. Pro posouzení, zda jde o měnící rozsudek odvolacího soudu, není samo o sobě významné, jak odvolací soud formuloval výrok svého rozsudku, rozhodující je obsahový vztah rozsudků soudů obou stupňů v tom, zda a jak rozdílně posoudily práva a povinnosti v právních vztazích účastníků řízení.

Dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém byl jeho výrok napaden (§ 242 odst. 1 o. s. ř.). Rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3 o. s. ř.).

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, oprávněnou osobou, účastnicí řízení zastoupenou advokátem (§ 240 odst. 1 a § 241 odst. 1, 4 o. s. ř.) dospěl k závěru, že v části rozsudku odvolacího soudu napadené dovoláním žalobkyně posoudil odvolací soud práva a povinnosti účastníků odlišně oproti soudu prvního stupně. Dovolání je tudíž v této části přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Dovolatelka totiž napadla rozsudek odvolacího soudu v jeho měnící části, kterou odvolací soud vyjádřil odklon od principu rovnosti podílů účastníků na vypořádaném majetku.

Dovolání však není důvodné.

Podle § 149 odst. 2, 3 obč. zák. zanikne-li společné jmění manželů, provede se vypořádání, při němž se vychází z toho, že podíly obou manželů na majetku patřícím do jejich společného jmění jsou stejné. Každý z manželů je oprávněn požadovat, aby mu bylo uhrazeno, co ze svého vynaložil na společný majetek, a je povinen nahradit, co ze společného majetku bylo vynaloženo na jeho ostatní majetek. Stejně tak se vychází z toho, že závazky obou manželů vzniklé za trvání manželství jsou povinni manželé splnit rovným dílem. Při vypořádání se přihlédně především k potřebám nezletilých dětí, k tomu, jak se každý z manželů staral o rodinu, a k tomu, jak se zasloužil o nabytí a udržení společného jmění. Při určení míry přičinění je třeba vzít též zřetel k péči o děti a k obstarávání společné domácnosti.

V rovině právního posouzení věci dovolatelka nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že důvodem

odklonu od principu rovnosti podílů (tzv. disparita podílů) může být i okolnost, že některému z bývalých manželů byly svěřeny do výchovy nezletilé děti účastníků.

Při posouzení této otázky odvolací soud nepochybil.

Občanskoprávní úprava výslovně nestanoví, zda a jakým způsobem při stanovení výše podílů na vypořádávaném majetku zohlednit potřeby dětí svěřených do výchovy jednomu z manželů. V soudní praxi se tyto potřeby zohledňují spíše při stanovení toho, které konkrétní věci mají být přikázány manželů, který pečuje o děti, než při stanovení výše podílu. Tento trend soudní praxe byl zřejmě odrazem závěrů vyslovených v rozboru a zhodnocení rozhodovací činnosti soudů v České socialistické republice ve věcech vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů a stanoviska občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSR k výkladu zákonných ustanovení o bezpodílovém spoluvlastnictví, ze dne 3. února 1972, Cpj 86/71, uveřejněného pod číslem 42/1972 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek.

V zásadách projednaných presidiem Nejvyššího soudu dne 12. listopadu 1965, Prz 51/65, uveřejněných pod číslem 70/1965 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, popř. dále jen R 70/1965 se příležitostně uvádí, že přihlédnutí k potřebám nezletilých dětí nemusí vždy vyústit ve zvýšení podílu toho z manželů, kterému byly děti svěřeny do výchovy - „Při úvaze, zda bude na místě zvýšit podíl manžela z uvedeného důvodu, je třeba vždy přihlédnout k povaze, určení a upotřebitelnosti těchto věcí a to i z hlediska jejich trvanlivosti. Je totiž třeba odlišovat věci, jež mohou sloužit jen potřebě dětí a jejich životnost je krátká, takže jich manžel nemůže dále sám užívat, (např. dětský kočárek, postýlka apod.), od věcí, jež mohou sloužit i potřebě jiných osob než dítěte, jež jsou trvalejší hodnoty a znamenají rozšíření majetku manžela i pro dobu, kdy dítě odroste (např. pianino, zařízení pokoje apod.). Lze tedy k uvedené problematice vyslovit závěr, že zřetel na potřeby nezletilých dětí je třeba posoudit podle povahy každého konkrétního případu v jeho vzájemných souvislostech, podle povahy, určení a životnosti věcí, které se mají vypořádat, zejména pak i se zřetelem k tomu, zda konkrétní věc může být užívána i jinými osobami, případně zda bude a po jak dlouhou dobu užívána dětmi. Zjištění soudu tímto směrem se nesoucí se pak projeví ve výroku rozhodnutí, jímž bude majetek, spadající do bezpodílového spoluvlastnictví manželů vypořádán rovným dílem či jinak.“

Odborná literatura na aplikaci uvedeného zákonného hlediska nahlíží tak, že při stanovení výše podílů je třeba přihlédnout i k tomu, že jeden z manželů bude pečovat o více dětí anebo o dítě zdravotně postižené, přičemž zohledněna může být i skutečnost, že výživné poskytované rodičem nemůže stačit k uhrazení potřeb dětí (k tomu srovnej : Pokorný, M., Holub, M., Bičovský, J. : Společné jmění manželů. Praha : Linde, 2002, str. 198 a násl.).

Odborná literatura v této souvislosti též zdůrazňuje, že je třeba v této souvislosti nutno přihlédnout i ke změně společenských a ekonomických podmínek; v prostředí, které klade podstatně vyšší důraz na individuální zabezpečování potřeb, včetně potřeb nezletilých dětí a nabízí na straně jedné podstatně vyšší možnosti rozvoje jejich osobnosti, na straně druhé však zejména při narůstající majetkové nerovnosti nastavuje ekonomické překážky jejich využití, nelze proto bez dalšího v daném směru přebírat mechanicky závěry judikatury vyslovené v dřívějším období (Dvořák, J., Spáčil, J. : Společné jmění manželů v teorii a judikatuře. 3. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s. 2011, str. 243).

Dovolací soud se shoduje se závěry vyslovenými v R 70/65 a aktuální odborné literatuře potud, že hledisko zájmu nezletilých dětí může být okolností vedoucí k disparitě podílů. Pokud ze stejného názoru vycházel odvolací soud v napadeném rozhodnutí, nespočívá rozhodnutí odvolacího soudu na nesprávném právním posouzení věci. Odkaz dovolatelky na rozhodnutí dovolacího soudu ve věci vedené pod sp. zn. 22 Cdo 1119/2005 není v dané souvislosti příležitavý, protože uvedené rozhodnutí řešilo otázku, zda skutečnost, že v družstevním bytě, jehož uživatelem se jako člen družstva stal

jeden z bývalých manželů, bydlí spolu s tímto uživatelem nezletilé děti bývalých manželů, má či nemá vliv na ocenění hodnoty členského podílu pro účely vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů.

Dovolatelka dále namítala, že rozhodnutí odvolacího soudu je tzv. překvapivé, protože jí nebyla dána možnost vyjádřit se k právnímu názoru odvolacího soudu na uvažovaný odklon od principu rovnosti podílů.

Tato námitka je zjevně nedůvodná.

Dovolací soud vychází při vymezení překvapivého rozhodnutí z pojetí zastávaného judikaturou Ústavního soudu České republiky, která jej spatřuje v tom, že odvolací soud vydal rozhodnutí, jež nebylo možno na základě skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně předvídat, čímž byla účastníku řízení odňata možnost právně a skutkově argumentovat ve vztahu k otázce, která se s ohledem na právní názor odvolacího soudu jevila jako významná pro jeho rozhodnutí, a bylo mu tak znemožněno reálně a efektivně hájit před soudem svá práva (k tomu srovnej např. náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 15. září 2004, sp. zn. I. ÚS 220/04, uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, C. H. Beck, 2004, sešit 34, pod pořadovým č. 129; náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 12. října 2005, sp. zn. II. ÚS 322/03, uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, C. H. Beck, 2005, sešit 39, pod pořadovým č. 198 nebo náleží Ústavního soudu České republiky ze dne 28. března 2006, sp. zn. I. ÚS 503/05, uveřejněný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu, C. H. Beck, 2006, sešit 40, pod pořadovým č. 73).

Řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, jestliže odvolací soud vydal tzv. překvapivé rozhodnutí. Překvapivým je takové rozhodnutí, které nebylo možno na základě zjištěného skutkového stavu věc, postupu odvolacího soudu a dosud přednesených tvrzení účastníků předvídat. Tak je tomu tehdy, kdy odvolací soud (oproti soudu prvního stupně) posuzoval skutečnost, kterou žádný z účastníků řízení nikdy netvrdil či nepopíral, popř. která nebyla předmětem posuzování soudu prvního stupně (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. března 2010, sp. zn. 32 Cdo 1019/2009, uveřejněný v časopise Soudní rozhledy, 2010, č. 9, str. 324 a násl. pod pořadovým č. 83). Překvapivými rozhodnutími jsou taková rozhodnutí, jejichž přijetím je účastník řízení zbaven možnost skutkově a právně argumentovat; jedná se o rozhodnutí, jež z pohledu předcházejícího řízení originálním způsobem posuzují rozhodovanou věc (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 9. července 2008, sp. zn. 28 Cdo 5378, uveřejněný na internetových stránkách Nejvyššího soudu České republiky - www.nsoud.cz).

O nepředvídatelné rozhodnutí odvolacího soudu se v daném případě v žádném směru nejedná, neboť otázka možného odklonu od principu rovnosti podílů byla žalovaným nastolena již v řízení před soudem prvního stupně.

Žalovaný již v rámci jednání konaného u soudu prvního stupně dne 22. září 2009 výslovně poukazoval na to, že s ohledem na potřeby nezletilých dětí by mělo dojít k odklonu od principu rovnosti podílů a shodnou námitku uplatnil i v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně. Jednalo se tak o skutečnost, která byla v řízení uplatněna již na samotném počátku, a kterou se odvolací soud logicky zabýval. Žalobkyně nebyla zbavena možnosti se k této otázce vyjádřit, neboť její zástupkyně se u jednání odvolacího soudu konaného dne 31. března 2010 výslovně k tomuto procesnímu tvrzení žalovaného vyjádřila, když uvedla, že uvedenou námitku žalovaného nepovažuje za důvodnou. O překvapivé rozhodnutí odvolacího soudu tedy nemohlo jít.

Dovolatelka dále uplatnila dovolací důvod podle § 241a odst. 3 o. s. ř. spočívající v tom, že podle jejího názoru skutkový závěr odvolacího soudu o potřebách nezletilých dětí účastníků jakožto

dospělých osob nemá oporu v provedeném dokazování.

Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování, jestliže výsledek hodnocení důkazů soudem neodpovídá § 132, protože

- soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplývaly ani jinak nevyšly za řízení najevo,
- soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo,
- v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti je logický rozpor,
- nebo jestliže výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem vyplývajícím z § 133 až 135.

Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro skutkový závěr o věci a tím i pro posouzení věci z hlediska hmotného (popřípadě i procesního) práva. Samotné hodnocení důkazů nelze napadnout dovolacím důvodem podle § 241a odst. 3. Na nesprávnost hodnocení důkazů lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů (§ 132) - jen ze způsobu, jak soud hodnocení důkazů provedl. Nelze-li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, pak není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry.

Odvolací soud vyšel ze skutkového zjištění, že nezletilé děti účastníků jsou svěřeny do výchovy otce, matka je povinna platit výživné ve výši 1 000,- Kč měsíčně na nezletilou L., která studovala ve třetím ročníku středního odborného učiliště a 800,- Kč měsíčně na nezletilou Z., která navštěvovala devátou třídu základní školy.

Nesouhlasí-li se dovolatelka se závěrem, že nezletilé dosahují potřeb dospělých osob, je nutno uvést, že tento závěr neučinil odvolací soud jako skutkové zjištění, ale jako hodnotící soud, když uvedl, že „se jedná o dívky ve věku blízkém dospělosti, jejichž životní potřeby již dosahují výše životních potřeb dospělých osob“, čímž reagoval na zjištění týkající se jejich věku. Je všeobecně známou skutečností, že v obecné rovině potřeby osoby blížící se věku dospělosti dosahují potřeb (nebo se výrazně blíží) dospělých osob a potud závěr odvolacího soudu není nepřiměřený, byť se výslovně neopírá o konkrétně zjištěné potřeby.

Rozsudek odvolacího soudu není, oproti přesvědčení dovolatelky, ani nepřezkoumatelný. Odvolací soud sice poměrně velmi stručně, ale jednoznačně uvedl, o jaké skutečnosti opřel svůj závěr o odklonu od principu rovnosti podílů, když zohlednil potřeby nezletilých, které má žalovaný ve své výchově.

Nejvyšší soud v usnesení ze dne 13. srpna 2009, sp. zn. 22 Cdo 3636/2008, uveřejněném v časopise Soudní rozhledy, číslo 3, ročník 2010, str. 100, vyložil, že „právní úprava modifikace vypořádání společného jmění manželů patří k právním normám s relativně neurčitou hypotézou, které přenechávají soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností tak, jak to již pro dřívější institut bezpodílového spoluvlastnictví dovodil Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 3. 9. 2002, sp. zn. 22 Cdo 264/2001 (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 5. 2005, sp. zn. 22 Cdo 1781/2004, uveřejněný v časopise Právní rozhledy, 2006, č. 4, str. 152). Dovolací soud by pak mohl úvahu odvolacího soudu o důvodech opodstatňujících odklon od výchozího principu rovnosti podílů přezkoumat pouze v případě její zjevné nepřiměřenosti.“

Z uvedeného vyplývá, že odklon do principu rovnosti podílů je úvahovou záležitostí soudu, která sice

musí být odůvodněna, ale nalézacím soudům je dán prostor proto, aby zjištěné konkrétní skutečnosti úvahou promítly do rozsahu, jímž princip rovnosti podílů modifikují. Dovolací přezkum závěrů o odklonu od rovnosti podílů je dán toliko v případě zjevně nepřiměřené úvahy odvolacího soudu.

V daném případě dovolací soud zjevnou nepřiměřenost úvah odvolacího soudu neshledal. Nezletilé ve věku blízkém věku dospělosti jsou svěřeny do výchovy otce, výživné stanovené soudem ve výši 1 000,- Kč a 800,- Kč měsíčně není svou výší nepochybně částkou, která by zajistila v plném rozsahu uspokojování potřeb nezletilých, vůči nimž i žalovaný plní vyživovací povinnost. Předmětem soudního vypořádání - vyjma bytové jednotky přikázané žalovanému, jejímž prostřednictvím žalované a nezletilé uspokojují potřebu bydlení - nejsou žádné věci, které by na základě vypořádání sloužily nezletilým k uspokojování jejich potřeb. Jestliže za této situace snížil odvolací soud částku odpovídající vypořádacímu podílu z 567 218,- Kč na částku 450 000,- Kč, tj. o 117 218,- Kč, ani rozsah snížení nelze považovat za zjevně nepřiměřený.

Na základě uvedených skutečností dovolací soud dospěl k závěru, že žalobkyní uplatněné dovolací důvody nebyly naplněny, napadené rozhodnutí odvolacího soudu je tedy správné, a proto dovolání žalobkyně podle § 243b odst. 2, část věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)